

Foto: Trine Hustad

Steinkjer kommune

Årsberetning 2022

Steinkjer kommune

Forord

Regnskap 2022 er tredje året i ny kommune, og også tredje året med konsolidert regnskap etter ny kommunelov med forskrifter.

Årsberetning for 2022 er utarbeidet etter samme mal som i 2021.

Ny kommunelov fra 2020 medførte følgende endringer innenfor det økonomiske området:

- Kommunene be pålagt å utarbeide egne finansielle måltall. Dette ble vedtatt før jul 2019 for Steinkjer kommune, og i denne årsberetningen er status i forhold til de finansielle måltallene beskrevet.
- Konsolidert regnskap for kommuner ble innført fra og med regnskapsåret 2020. For Steinkjer kommune innebærer dette at det fra 2020 også er levert et konsolidert regnskap hvor kommunekassen, Steinkjerbygg KF og Steinkjer kommuneskoger KF er satt sammen i et regnskap hvor det meste av transaksjoner mellom selskapene er eliminert jfr. forskrift. Denne årsberetningen omfatter i hovedsak kommunekassen, men det er innarbeidet et kapittel hvor enkelte tallstørrelser for konsolidert regnskap er omtalt.
- Gjennom forskriftene til ny kommunelov ble det også innført nye hovedoversikter. I årsberetningen er disse lagt til grunn under økonomiske analyser av regnskap 2021.

Året 2022 på lik linje som 2020 og 2021 ble veldig spesielt for alle som følge av koronapandemien. Dette har selvsagt også påvirket regnskap for kommunene betydelig i 2022, og det er innarbeidet et eget kapittel i årsberetningen som omtaler kommunens merutgifter, mindreinntekter og ulike kompensasjoner.

Kommunedirektørens oppsummering av året 2022

Året 2022 ble et år preget av stort fokus på omstilling, utfordrende økonomi og budsjettprosess i den offentlige debatten. Internt i organisasjonen har disse tema også naturligvis preget hverdagen, men samtidig er organisasjonens medarbeidere og ledere gode til å ha et kontinuerlig fokus på å utvikle tjenestetilbudet til beste for kommunens innbyggere, i tillegg til godt driftsfokus.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt februar 2022. De sentrale strategiene er samskaping, kompetent, grønn og møteplasser. Steinkjer kommune skal øke fokuset på å utvikle løsninger sammen med innbyggerne, innbyggerne skal bli bedre i stand til å klare seg selv gjennom livet på egen hånd, kommunen skal ha økt fokus på miljøvennlige løsninger både i drift og satsning på nye næringer, og det skal jobbes i samarbeid med innbyggerne og lokalsamfunnene for å videreutvikle eksisterende og etablere gode møteplasser for at gamle og nye innbyggere skal treffes. Samfunnsdelen har vært styrende for en rekke tiltak gjennom 2022 og er allerede en viktig rettesnor for både kommunens ledelse, ansatte og innbyggere.

Steinkjer 2025

De demografiske trendene er utfordrende for kommunen, med sterk vekst i antall eldre og stor nedgang i elevtall i barnehage og skole. Det var behov for å legge en plan for at de økonomiske prioriteringene ville medføre at tjenestetilbud og struktur ble tilpasset den demografiske utviklingen. I praksis betyr dette å omstille eldreomsorgen med endring av tjenestetilbud til hjemmebaserte tjenester for at de eldre skal kunne bo lengre hjemme og tilgjengelig kapasitet skal nå flere. Innen oppvekstområdet var planen å tilpasse skoletilbudet til redusert elevgrunnlag gjennom blant annet strukturelle endringer.

Omstillings- og utviklingsprosjektet «Steinkjer 2025» ble igangsatt i forbindelse med budsjettvedtaket desember 2021. Hovedmålet med Steinkjer 2025 var å sette i gang prosesser for å sikre en bærekraftig økonomi fra 2025. Dette med bakgrunn i at den underliggende driften i kommunen er negativ og at løpende driftskostnader er høyere enn de kjente inntektene. Videre var ambisjonen med Steinkjer 2025 å sette fokus på utviklingstiltak for vekst i næringsliv og arbeidsplasser med mål om befolkningsvekst.

Vedtakene gjennom Steinkjer 2025-prosessen og budsjettbehandlingen desember 2022 ga klarsignal til en større omstillingsprosess innen helse- og omsorgsområdet og arbeidet er i gang. Innen oppvekstområdet ble det vedtatt å ikke gjøre noen demografiske tilpasninger i skolestrukturen, noe som medfører reduksjoner på ressursiden på alle skoler for at sektoren skal kunne bidra til kommunens behov for å redusere kostnadene. Ambisjonen om å sette i gang et prosjekt for vekst og utvikling har resultert i at Steinkjer Næringssselskap i samarbeid med næringslivet og kommunens administrasjon har utviklet en temaplan næring som skal vedtas og settes ut i livet i 2023.

Gjennom Steinkjer 2025 – prosjektet besøkte ledelsen og ordfører alle kommunedelene. Innholdet i møtene var todelt. Det ene delen handlet om å informere om kommunens omstillingsbehov med utgangspunkt i de demografiske og økonomiske utfordringene. Den andre delen var dialog med kommunedelsutvalgene for å skaffe godt kunnskapsgrunnlag fra den enkelte kommunedelen om hva som er viktige tiltak og forutsetninger for å opprettholde bolyst og attraktivitet i bygdene.

De demografiske utfordringene

De største utfordringene Steinkjer kommune har er ikke ulik andre kommuner i landet eller regionen.

De demografiske utfordringene med sterk vekst i antall eldre og en økende andel demente er en av de viktigste utfordringene vi har. Innen år 2040 forventes at vi bare i Steinkjer kommune er nærmere 2 000 flere innbyggere over 80 år sammenlignet med i dag. Dette krever nye måter å organisere helsetjenesten på. Steinkjer kommune er i gang med disse endringene også med utgangspunkt i budsjettvedtakene.

Nedgangen i antall barn i barnehage og skole forsterker seg de nærmeste årene med over 300 færre barn i grunnskolen innen 2027. Dette er dramatisk for økonomien i barnehage- og skolesektoren med dagens driftsform med en svært desentralisert struktur. Dersom dette ikke snur eller at tilflyttingen til kommunen øker, vil inntektene til kommunen reduseres og kommunens tjenestetilbud må tilpasses og reduseres ytterligere. Den langsiktige utfordringen er naturligvis at tilgang til arbeidskraft vil bli betydelig dårligere frem i tid om tilflyttingen ikke øker.

Tilgang til kompetent arbeidskraft

Arbeidsledigheten har vært svært lav den senere tid og det er kamp om søkerne når ledige jobber lyses ut. Utfordringene er størst innen helse og velferd, og oppvekst og inkludering, men vi ser også utfordringer innen andre fagområder. For kommunen vil det fremover være viktig å posisjonere seg som en god og attraktiv arbeidsgiver. Vi må fremheve den viktige samfunnsrollen kommunen som tjenesteyter har, innen alle sektorer. Knapphet på viktig kompetanse vil gjøre det ekstra viktig å lete etter nye måter å jobbe på, der ressursene kan nå flest mulig innbyggere og der innbyggerne skal klare seg lengre på egen hånd og med økt bruk av selvbetjente løsninger.

Utenforskapet

Både nasjonalt, regionalt og her i Steinkjer er det for mange som står på utsiden av utdanning eller arbeidslivet i arbeidsdyktig alder (18 – 67 år). Det er naturligvis mange som har helserelaterte utfordringer, men mange av de som ikke er i jobb eller utdanning vil ha mye å bidra med i samfunnsutviklingen og det er en viktig jobb å legge til rette for økt inkludering. Den vedtatte inkluderingsstrategien legger føringer for kommunens arbeid med dette området fremover.

Makroøkonomiske forhold

En av de største økonomiske utfordringene kommunen har i 2022 og den nærmeste tiden er økte rentekostnader. Investeringsnivået til kommunen har vært høyt gjennom de senere årene og kommunen er derfor ekstra sårbar for rentesvingninger. Til tross for at man har lagt til grunn en gradvis økning i rentenivået ved investeringene, så har rentene gått dramatisk opp på svært kort tid på grunn av den internasjonale situasjonen og som inflasjonsdempende tiltak. Som en følge av dette er investeringsnivået i kommunen tatt ned til et minimum inntil videre. Dersom rentenivået øker videre og stabiliserer seg på et høyt nivå vil dette medføre behov for å redusere kostnader på andre områder, for å unngå en økonomisk krise og for å sikre en bærekraftig økonomi for kommunen.

Digitalisering og utvikling

I den daglige driften er digitale verktøy stadig viktigere. Nye verktøy er tatt i bruk og tas i bruk for å effektivisere drift på flere områder. Gjennom bruk av velferdsteknologi innen helse- og omsorgstjenestene oppnår vi effektivisering og økt kvalitet. Det gir mer effektiv drift på institusjonene og det gjør det mulig å bo hjemme lengre. Kommunen lanserte ny innbyggerportal høsten 2022 i samarbeid med alle Innherredskommunene. Portalen gjør det mulig å legge til rette for økt selvbetjening på flere fagområder.

Gjennom etableringen av Digitale Innherred kommunalt oppgavefelleskap (DIKO) sammen med de øvrige innherredskommunene, er det lagt et grunnlag for økt fokus på sektorvise samarbeid mellom kommunene. Dette vil innebære muligheter for økt samhandling, kompetanse- og ressursdeling og høyere utviklingstakt innen digitalisering til en lavere kostnad enn om kommunen hadde stått alene. Videre er IKT-sikkerhet et av de viktige målene med DIKO, der investeringene som alle kommunene må gjøre for økt sikkerhet vil bli lavere enn om kommunene hadde stått hver for seg.

Steinkjer som administrasjonssenter

Steinkjer forsterker sin posisjon som administrasjonssenter i Trøndelag gjennom bygging av Fylkets hus på stasjonstomta som starter opp i mars 2023. Dette har også stor betydning for sentrumsutviklingen, der både Steinkjer kommune, hovedkontoret til NAV Trøndelag og fylkeskommunen vil utgjøre et solid tyngdepunkt innen offentlig administrasjon i Steinkjer sentrum med mange arbeidsplasser. Det er mange flere satsninger som vil forsterke Steinkjer som regionsenter, deriblant ferdigstillingen av kulturkvartalet og Dampsaga Bad som vil være viktige motorer for Steinkjers attraktivitet.

Næringsutvikling

Med utgangspunkt i kommunestyrevedtak har Steinkjer næringssselskap AS i samarbeid med administrasjonen utarbeidet forslag til temaplan næring. Denne planen skal sette retning for hvilke områder som skal prioriteres for å skape vekst i arbeidsplasser, bosetting og befolkning. Det skjer allerede mye innen næringsutvikling i kommunen, både innen landbruket, industri, handel og blågrønn sektor. Deriblant skal verdens største landbaserte settefiskanlegg stå ferdig sommeren 2023 i Malm. Det jobbes med å etablere nye næringsarealer både sjønært og vegnært. Steinkjer kommune skal fortsette å være en aktivt og næringsvennlig kommune, og jobber aktivt med tilrettelegging.

Beredskap

Steinkjer kommune har gjennom pandemien jobbet mye med beredskapsområdet. Pandemien nådde sin topp første del av 2022 da alle restriksjoner ble fjernet. Dette resulterte i en betydelig økning i smittede over en periode på noen uker, men med en påfølgende immunitet etter både smitte og vaksinerings. Oppsummert kan vi si at pandemien ble håndtert på en veldig god måte av ansatte, ledelse og kriseledelsen.

Da pandemien var på hell ble den russiske invasjonen av Ukraina en ny form for krise, der kommunen ble anmodet om å ta imot krigsflyktninger. Steinkjer kommune vedtok å ta imot 185 flyktninger i 2022 og når året gikk mot slutten kunne flyktningetjenesten rapportere om at målet var nådd. En stor del av flyktningene var fra Ukraina og de er bosatt i flere deler av kommunen, med hovedvekt i Malm. Både flyktningetjenesten og lokale krefter der flyktningene er bosatt har gjort en utmerket jobb for å sikre en god opplevelse med å komme til Steinkjer kommune. Krigen i Ukraina har satt beredskap på dagsorden på en ny måte gjennom at sikkerhetssituasjonen i Europa er endret gjennom at et land angriper et naboland.

Steinkjer kommune har i 2022 utarbeidet en helhetlig sikkerhets- og sårbarhetsanalyse. Kommunen har gode rutiner allerede på det aller meste, men en del sårbarheter skal gjennomgås i 2023 med tanke på nødvendige tiltak.

Veien til en bærekraftig økonomi

Steinkjer kommune står i den samme økonomiske situasjonen ved inngangen til 2023 som ved inngangen til 2022. Den underliggende driften er negativ, og de siste to årene er økonomien reddet av ekstraordinære engangsinntekter. En rekke omstillingstiltak er igangsatt, men den økonomiske effekten spises opp av økte kostnader innen eksempelvis ressurskrevende bruker, økte renteutgifter og økt lønns- og prisvekst. Omstillingsarbeidet fortsetter i 2023 for å nå de økonomiske målene. Primært forsøkes disse å nås gjennom de vedtatte tiltakene, men administrasjonen kan ikke utelukke at det vil være behov for ytterligere tiltak og vedtak ved fremlegging av revidert budsjetter.

Økonomiske analyser

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-951 144	-896 813	-904 473	-905 984
Innteks- og formuesskatt		-692 826	-673 209	-626 858	-656 549
Eiendomsskatt		-77 974	-77 980	-77 280	-66 571
Andre generelle driftsinntekter		-5 256	0	0	-5 134
Sum generelle driftsinntekter		-1 727 199	-1 648 002	-1 608 611	-1 634 237
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		1 661 027	1 630 315	1 552 268	1 487 404
Avskrivninger	4, 10	54 581	25 988	25 988	58 970
Sum netto driftsutgifter		1 715 608	1 656 303	1 578 256	1 546 373
Brutto driftsresultat		-11 591	8 301	-30 355	-87 864
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-17 478	-10 955	-10 955	-10 525
Utbytter		-12 810	-24 745	-12 245	-9 929
Gevinster og tap på finansielle omlempmidler		0	0	0	0
Renteutgifter	8	33 398	40 062	39 062	19 510
Avdrag på lån	10	61 967	62 000	62 000	60 971
Netto finansutgifter		65 078	66 362	77 862	60 026
Motpost avskrivninger	4, 10	-54 581	-25 988	-25 988	-58 970
Netto driftsresultat		-1 095	48 675	21 519	-86 808
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		3 000	3 000	2 500	6 615
Avsetninger til bundne driftsfond	13	24 129	14 309	1 809	40 489
Bruk av bundne driftsfond	13	-33 018	-5 023	-1 375	-32 778
Avsetninger til disposisjonsfond		6 984	2 500	0	84 532
Bruk av disposisjonsfond		0	-63 461	-24 453	-12 050
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		1 095	-48 675	-21 519	86 808
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0

Bevilgningsoversikt § 5-4 1. ledd - 2022

Kommunens regnskap for 2022 er gjort opp med et positivt netto driftsresultat lik 1,1 mill kroner, mot et revidert budsjett lik minus 48,7 mill kroner. Årsaken til den relativt store differansen er beskrevet nærmere nedenfor.

Generelle driftsinntekter inneholder i hovedsak rammetilskudd, skatteinntekter og eiendomsskatt. Samlet sett viser disse postene en merinntekt lik 79 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett 2022. Dette kan i hovedsak splittes opp i følgende beløp:

- Rammetilskudd - inntektsutjevning 48,2 mill kroner
- Skjønnsmidler Covid-19 6,9 mill kroner
- Skatteinntekter 23,4 mill kroner

Rammetilskudd - inntektsutjevning og skatteinntekter må sees i sammenheng, og utgjør totalt et beløp i størrelsesorden 72 mill kroner ut over revidert budsjett 2022. De høye skatteinntektene som også var gjeldende i 2021, og merinntektene de siste to årene kan i hovedsak forklares slik:

Skattevekst 2021

Skatteopplegget for 2021 ble utarbeidet på et tidspunkt hvor effekten av covid-19 på aktiviteten i økonomien var høyst usikker. En tok høyde for at pandemien ville føre til redusert aktivitet og dermed lavere skatteinntekter. Som følge av dette ble den kommunale skattesatsen på inntekt økt fra 11,1 prosent i 2020 til 12,15 prosent i 2021 for å kompensere for redusert aktivitet. I ettertid har det vist seg at virkingen av pandemien på den økonomiske aktiviteten ble mindre enn fryktet og den økte skattøren «overkompenserte» for aktivitetsnedgangen. Kommunene og fylkeskommunenes inntekter fra løpende innbetaling av forskuddstrekk og forskuddsskatt for inntektsåret 2021 ble følgelig langt høyere enn det som var lagt til grunn i det opprinnelige skatteanslaget.

Skattevekst 2022

I skatteopplegget for 2022 ble skattesatsene for skatt på inntekt til kommuner nedjustert til 10,95 prosent. Sammenlignet med satsene i 2021 ga dette isolert sett en betydelig nedgang i kommunesektorens skatteinntekter. Det ble antatt at lønns- og aktivitetsveksten ville trekke skatteinntektene opp til ønsket nivå. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet ble det vedtatt en økning i utbytteskatten fra 2022. Dette førte til at mange skattytere tok ut ekstraordinært utbytte i 2021. Det ble bare i begrenset grad innbetalt tilleggskudd i 2021 for det ekstraordinære utbyttet, med den følge at skatten på dette utbyttet kom som innbetalt restskatt i 2022. Økte uttak av utbytter i 2021, kombinert med blant annet lave renter og dermed også lave rentefradrag, medførte også at kommunenes andel av samlet skatt fra personlige skatteyttere til alle skattekreditorer ble undervurdert i den løpende foreløpige fordelingen av skatteinntektene gjennom 2021. Dette resulterte i at kommuner og fylkeskommuner først fikk disse inntektene tilført ved det korrigerte fordelingsoppgjøret for 2021 i skatteinngangen for november i 2022. Det ble også fordelt mye midler til kommunesektoren ved avregningen av marginavsetningen.

Når det gjelder eiendomsskatten for 2022 er denne i tråd med revidert budsjett, og kr 700 000 høyere enn opprinnelig budsjett 2022. Dette relaterer seg til en økning i antallet eiendomsskatteobjekter.

Finansinntekter/-utgifter viser en samlet netto mindreutgift lik 1,28 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett, og en netto mindreutgift lik 12,8 mill kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett. Som følge av store endringer i rentenivået høsten 2022 er hovedårsaken til avviket innenfor dette området knyttet til renteendringene. Det er en relativt betydelig merinntekt knyttet til renteinntekter. Det er en reduksjon i *renteutgiftene* i 2022 sammenlignet med både opprinnelig budsjett og revidert budsjett, noe som skyldes at renteøkningen kom relativt sent på året sammenlignet med budsjett og økte overføring fra VAR-området som følge av høyere investeringsnivå. Utbytteinntektene er imidlertid betydelig lavere enn budsjettet. Hovedårsaken til dette er at det i budsjett 2022 ble budsjettet en inntekt fra Steinkjerbygg KF på denne posten. Dette er imidlertid en inntekt som regnskapsmessig er vurdert som en refusjon fra foretak, og dermed regnskapsført under refusjon fra foretak som kommer frem som inntekt under bevilgningsoversikt § 5-4 2. ledd.

I tillegg til de reelle finansutgiftene knyttet til kommunens låneportefølje, så har også kommunen en betydelig rente- og avdragsutgift som betjenes gjennom husleie til Steinkjerbygg KF. Disse utgiftene ligger i bevilgninger i drift etatene hvor de også er budsjettet, og beløpet utgjorde i 2022 i størrelsesorden 60 mill kroner. Rentebelastningen på dette området varierer med endringene i pengemarkedsrenten, og faktura en fra Steinkjerbygg KF til kommunen reguleres løpende gjennom året ut fra dette.

Netto driftsutgifter viser et merforbruk på netto bevilgning drift i etatene i størrelsesorden 30 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett 2022. Dette er omtalt nærmere i kommentarene til bevilgningsoversikt § 5-4 2. ledd i neste kapittel.

Netto driftsresultat for kommunekassen i 2022 viser et positivt resultat lik 1,1 mill kroner. Netto driftsresultat er ca 50 mill bedre enn revidert budsjettet. Hovedårsaken til det gode netto driftsresultatet kan oppsummeres i følgende hovedområder:

- Økte skatteinntekter
- Økt rammetilskudd, og da spesielt inntektsutjevningen

Summen av disse merinntektene er høyere enn bedringen i netto driftsresultat, men reduseres noe som følge av bl.a. merutgifter knyttet til drift i etatene.

Det er en netto økning i bruk av **bundne fond** sammenlignet med budsjett 2022, noe som må sees i sammenheng med driften i etatene.

Det er en relativt stor endring bruk og avsetning til **disposisjonsfond**. Dette har sammenheng med strykninger, og er beskrevet nærmere under kommentarene til tabell § 5-9 - oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner senere i dette kapitlet.

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Fra bevilgningsoversikt:				
Til fordeling drift	1 661 027	1 630 315	1 552 268	1 487 404
Netto bevilgning pr. sektor				
Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber	195 554	197 937	194 917	177 082
Nettoutgift	202 414	201 056	195 292	184 516
Avsetning til bundne driftsfond	2 126	0	0	3 584
Bruk av bundne driftsfond	-8 986	-3 119	-375	-11 018
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Oppvekstetaten	759 783	725 551	645 944	630 807
Nettoutgift	767 021	725 551	645 944	628 137
Avsetning til bundne driftsfond	3 791	0	0	6 972
Bruk av bundne driftsfond	-11 029	0	0	-4 302
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Helseetaten	679 403	644 335	623 272	613 581
Nettoutgift	682 726	646 139	624 172	609 432
Avsetning til bundne driftsfond	2 037	0	0	5 654
Bruk av bundne driftsfond	-5 360	-1 804	-900	-1 505
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Teknisk etat	20 071	21 256	71 690	65 267
Nettoutgift	24 423	19 447	69 881	54 340
Avsetning til bundne driftsfond	2 672	1 809	1 809	14 031
Bruk av bundne driftsfond	-7 024	0	0	-3 104
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Kulturetaten	73 861	69 613	46 322	42 532
Nettoutgift	74 149	69 713	46 422	41 803
Avsetning til bundne driftsfond	332	0	0	775
Bruk av bundne driftsfond	-620	-100	-100	-46
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Økonomi og finans	-67 644	-28 377	-29 877	-41 866
Nettoutgift	-87 798	20 084	-5 424	-111 016
Avsetning til bundne driftsfond	13 170	12 500	0	9 472
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	-12 804
Avsetning til disposisjonsfond	6 984	2 500	0	84 532
Bruk av disposisjonsfond	0	-63 461	-24 453	-12 050

Bevilgningsoversikt § 5-4 2. ledd - 2022

Driftsregnskapet pr etat viser et merforbruk sammenlignet med revidert budsjett lik 31 mill kroner. Korrigerer en for netto bruk/avsetningen til bundet fond ut over budsjett, jfr. vil område vise en merutgift lik 13 mill kroner. De regnskapsførte merutgiftene knyttet til Covid-19 er i 2022 i overkant av 33 mill kroner, noe som er 25 mill kroner ut over budsjett. Forholdene rundt Covid-19 er omtalt under et eget kapittel i årsberetningen. Korrigerer en for disse forholdene så viser driften i etatene et samlet mindreforbruk lik 12 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett 2022. Det er imidlertid store forskjeller mellom etatene, og det er i stor grad engangsinntekter/engangsutgifter som er årsaken til det "korrigerte avviket" ved etatene samlet. Dette betyr at det også i 2022 er et avvik i den ordinære driften i etatene.

Følgende mindreutgifter/merinntekter er i hovedsak årsaken til det korrigerende mindreforbruket:

• Reduserte utgifter pensjon/premieavvik	5,4 mill
• Netto redusert lønnskostnad "lærerstreik"	2,5 mill
• Ikke benyttet egen reserve Covid-19	7,0 mill
• Avsatte midler lønnsoppgjør	3,5 mill

Totalt gir dette et beløp lik 18,4 mill kroner. I tillegg er det netto merinntekter knyttet til mottak av flyktninger i størrelsesorden 15 - 20 mill kroner. Dette skyldes at flere av flyktningene kom veldig sent på året. Kommunen får likevel et helt års integreringstilskudd, og ved politisk behandling av regnskap 2022 vil en måtte se på om det her må vedtas tilleggsbevilgninger da utgiftene koblet opp mot dette tilskuddet vil komme i 2023.

Korrigert for disse forhold vil den "ordinære driften" i etatene ha et overforbruk i størrelsesorden 25 - 30 mill kroner, noe som er på samme nivå som i 2021, og bekrefter behovet for økonomisk omstilling i kommunen.

Nedenfor følger en kortfattet analyse av tallene innenfor de enkelte etater.

Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber har et mindreforbruk lik kr 2,4 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett. De største enkeltavvikene innenfor området kan oppsummeres slik:

• Lavere kompensasjonstilskudd fra staten enn budsjettet	0,9 mill kroner
• Høyere overføring av finansutgifter til Steinkjerbygg KF	7,6 mill kroner
• Lavere utgifter lønnsoppgjør 2022 enn revidert budsjett	- 3,5 mill kroner
• Ikke bruk av egen reserve Covid-19	- 7,0 mill kroner
• Økte strømudgifter - husleie Steinkjerbygg KF	2,1 mill kroner
• Lavere lønnsutgifter - "lærerstreiken"	- 2,5 mill kroner
• Reduserte utgifter pensjon/premieavvik	- 5,4 mill kroner

Oppvekstetaten har et merforbruk lik 34,2 mill kroner. Etaten har en netto merutgift knyttet til Covid-19 lik 11,8 mill kroner som er dekket inn gjennom merinntekter rammetilskudd/skjønnsmidler fra staten. I tillegg har oppvekstetaten en merutgift lik 10,5 mill kroner knyttet til flyktningtiltak som dekkes av merinntekter integreringstilskudd som er ført på området økonomi og finans. Korrigert for de forhold som er nevnt ovenfor, samt bundne fond, så har oppvekstetaten en merutgift i størrelsesorden 5 mill kroner i den "ordinære driften". Avviket fordeler seg jevnt over driften i enhetene ved de tre sektorene, hvor avviket ved enhet avlastning barn og unge er det største med 1,4 mill. kroner.

Helseetaten har et merforbruk lik 35,1 mill kroner. Etaten har en netto merutgift til Covid-19 lik 20,8 mill kroner som dekkes av rammetilskudd og skjønnsmidler til formålet. Korrigert for dette samt bundne fond, så har helseetaten et merforbruk i 2022 lik 11 mill kroner. Hovedårsaken til merforbruk i de fleste enheter i etaten er økte utgifter til variabel lønn. Dette har igjen sammenheng med sykefravær, nye tjenestebehov som igjen medfører behov for økt bemanning. I tillegg øker utgiftene knyttet til kostnadskreven tjenester i alle aldersgrupper, samt økte kostnader til legevakt og legetjenester som følge av økningen i lønn og kommunalt tilskudd til fastlegene. Kommunen har også i 2022 brukt vikarbyråer i flere av tjenestene, som innebærer økte utgifter. Dette som følge av mangel på arbeidskraft innenfor flere faggrupper. I 2022 er det en samlet utgift til overliggere på i underkant av 4 mill. kroner, noe som er omlag 2 mill kroner over budsjett. NAV sosiale tjenester har et overforbruk i størrelsesorden 6,5 mill kroner når det gjelder økonomisk sosialhjelp.

Teknisk etat har et mindreforbruk i størrelsesorden 1,2 mill kroner. Korrigert for VAR-området er det et mindreforbruk lik 1,3 mill kroner. Hovedårsakene til mindreforbruket er økte inntekter næringsavfall, og mindreinntekter byggesak og oppmåling som følge av vakanser i stillinger og salg av tjenester/andre inntekter. Enhet ernæring har et merforbruk i størrelsesorden kr 900 000 som skyldes en kombinasjon mellom høyere priser på matvarer og noe svikt i salgsinntektene. Eiendomforvaltningen har et merforbruk lik kr 700 000 som i hovedsak er knyttet til høyere leieutgifter og festeavgifter enn budsjettet.

Kulturetaten har et merforbruk i størrelsesorden 2,7 mill kroner korrigert for utgifter Covid-19 og utgifter finansiert av skjønnsmidler knyttet til rammetilskuddet. Fotballhallen har et merforbruk lik 1,8 mill kroner. Dette er en kombinasjon mellom økt husleie knyttet til finansutgifter, og at det ikke var full sesong i forhold til utleieinntekter. Det forventes at det i 2023 er balanse i driften, med et lite forbehold rundt utviklingen av renteutgiftene. Kino og kulturhus har et merforbruk lik 3 mill kroner. Det er en økning i husleieutgiftene knyttet til renteøkningen høsten 2022. I tillegg så er det en svikt i salgs- og billettinntekter sammenlignet med utgiftene. Det må antas at mye av dette er knyttet til covid-19 og ettervirkningene av covid-19, både når det gjelder kino og kulturarrangement for øvrig. Det er mindreutgifter knyttet til driften av Dampsaga Bad med 0,5 mill kroner som følge av at åpning ble forskjøvet og at utgifter som husleie etc ikke påløpte i 2022.

Området økonomi og finans omfatter i stor grad inntekter og utgifter som er omtalt under foregående kapittel, bevilgningsoversikt drift 1. ledd. I tillegg er det innenfor dette område enkelte andre inntekter og utgifter som skal føres innenfor hovedoversiktens 2. ledd. Dette gjelder bl.a. integreringstilskudd, noe mellomværende med andre kommuner og Steinkjerbygg KF etc. Området viser en merinntekt lik 39 mill kroner. Hovedårsaken til dette er et betydelig høyere integreringstilskudd enn budsjettet, men et beløp lik 31,4 mill kroner. En del av disse merinntektene må sees i sammenheng med økte utgifter ved etatene, og da spesielt oppvekstetaten. I tillegg er «konsernbidrag» fra Steinkjer bygg lik 11 mill kroner er ført innenfor dette området og ikke som utbytte der det var budsjettet. Det som reduserer merinntekten er en renteoverføring fra IKT-samarbeidet som er budsjettet som inntekt fra andre kommuner, men som er ført som renteutgifter internt fordelt i regnskapet.

Bevilgningsoversikt investering § 5-5

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Reguleringer 2022	Opprinnelig Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	4	141 046	194 101	94 301	99 800	175 542
Tilskudd til andres investeringer		2 432	2 100	0	2 100	4 433
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	6 415	6 750	1 750	5 000	4 303
Utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Avdrag på lån	10	22 724	0	0	0	19 292
Sum investeringsutgifter		172 617	202 951	96 051	106 900	203 570
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift		-9 913	-13 620	-5 000	-8 620	-14 160
Tilskudd fra andre		-11 219	2 004	2 004	0	-10 497
Salg av varige driftsmidler		-3 145	-1 150	-1 150	0	-9 899
Salg av finansielle anleggsmidler	15	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Bruk av lån		-119 186	-177 755	-90 805	-86 950	-146 096
Sum investeringsinntekter		-143 462	-190 521	-94 951	-95 570	-180 653
Videreutlån						
Videreutlån	6	144 979	80 000	30 000	50 000	63 896
Bruk av lån til videreutlån	6	-143 756	-80 000	-30 000	-50 000	-63 896
Avdrag på lån til videreutlån		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån		-39 375	-6 000	0	-6 000	-33 020
Netto utgifter videreutlån		-38 152	-6 000	0	-6 000	-33 020
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift		-3 000	-3 000	-500	-2 500	-6 615
Avsetninger til bundne investeringsfond	13	30 705	0	0	0	24 920
Bruk av bundne investeringsfond	13	-15 276	0	0	0	-12 676
Avsetninger til ubundet investeringsfond		1 150	1 150	1 150	0	8 905
Bruk av ubundet investeringsfond		-4 580	-4 580	-4 580	0	-4 430
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		8 998	-6 430	-3 930	-2 500	10 103
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	-2 830	2 830	0

Bevilgningsoversikt § 5-5 1. ledd - 2022

Kommunens investeringer i *varige driftsmidler* i 2022 beløper seg til 141 mill kroner. Dette er 53 mill kroner lavere enn revidert budsjett og skyldes forsinkelser og utsettelse av enkelte investeringer. Den store differansen mellom revidert og opprinnelig budsjett er knyttet til rebudsjettering av pågående investeringstiltak fra 2021. Lavere investeringsnivå vil også påvirke *bruk av lån* i tilsvarende grad.

Det er i 2022 en netto investering i *aksjer og andeler i selskaper* i størrelsesorden 6,4 mill kroner. Dette er knyttet til egenkapitaltilskudd i KLP, kjøp av aksjer i Stiklestad nasjonale kultursenter AS, samt utvidelse av aksjekapitalen i Sesam ressurs AS. *Tilskudd til andres investeringer* lik 2,4 mill kroner er i all hovedsak tilskudd til Steinkjer kirkelige fellesråd.

Det har i 2022 vært høy aktivitet knyttet til *videreutlån* av starutlånsmidler fra Husbanken. Årets låneopptak har vært relativt høyt, i tillegg til at det etter vedtak er lånt ut på nytt tidligere ekstraordinære innbetalinger av avdrag som har stått på bundet fond. Mottatte avdrag på videreutlån er også i 2022 høyere enn innbetalte avdrag, noe som har sammenheng med innbetaling av ekstraordinære avdrag på utlån. Dette er midler som er avsatt på bundet fond.

Fordeling av investeringer til varige driftsmidler fremgår av *hovedoversikt § 5-5 2. ledd* i regnskapet, og kan oppsummeres slik:

Årsberetning 2022

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber				
Investeringer i varige driftsmidler	12 661	23 856	14 600	21 170
Oppvekstetaten				
Investeringer i varige driftsmidler	1 715	6 855	600	4 424
Helseetaten				
Investeringer i varige driftsmidler	1 085	10 343	1 500	6 519
Teknisk etat				
Investeringer i varige driftsmidler	124 577	152 152	83 100	138 365
Kulturetaten				
Investeringer i varige driftsmidler	1 007	895	0	5 063

Investeringer varige driftsmidler 2022 - fordeling etater

Hoveddelen av investeringstiltakene er knyttet til *teknisk etat* og enhet utbygging. Samlet sett er det i 2022 en gjennomføringsgrad innenfor teknisk etat lik 82 %, noe som er høyere enn det har vært de siste årene. Utsettelse og forsinkelser innenfor teknisk etat er i underkant av 30 mill kroner. Mange av disse forsinkelsene er planlagte utsettelser/forskyvninger, og dreier seg i hovedsak om følgende prosjekter:

- Vanntilførsel snøproduksjon skistadion
- Utskifting renovasjonsbil og maskiner sentralkjøkkenet
- Utenomhusareal elvesiden nytt kulturhus
- Overgang fra leide til eide biler
- Investeringer Landsskytterstevnet
- Ulike prosjekter Tranamarka
- Gatelys - utskifting til LED

I tillegg er det noen forsinkelser innenfor ulike vann og vegprosjekter.

Avviket innenfor *oppvekstetaten* er knyttet til planlagte utsettelser innenfor innkjøp av utstyr fagrom i skolene og inventar og utstyr Mære skole, mens avviket innenfor *kulturetaten* i hovedsak er relatert til et overforbruk knyttet til løst inventar og IKT-utstyr i samfunnshuset.

Helseetaten har et mindreforbruk knyttet til utsatt beslutning Helseplattormen og forsinkelser knyttet til utskifting av ulike sykesignalanlegg.

Innenfor *kommunedirektør, fellesutgifter og fagstab* er det en lavere gjennomføring av prosjektene i 2022 enn normalt. Dette skyldes planmessig utsettelse av IKT-prosjekter i påvente av etableringen av det interkommunale samarbeidet Digitale Trøndelag KO (DIKO), som i tillegg til tidligere Inn-Trøndelag IKT omfatter Verdal og Levanger kommuner.

Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022
Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-1 095
Avsetninger til bundne driftsfond	24 129
Bruk av bundne driftsfond	-33 018
Overføring til investering ihht budsjett	3 000
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	2 500
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-63 461
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-67 945
Strykning av bruk av disp.fond	63 461
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-4 484
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	4 484
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	253 943
Avsetninger til bundne inv.fond	30 705
Bruk av bundne inv.fond	-15 276
Budsjettert bruk av lån	-257 755
Overføring fra drift ihht budsjett	-3 000
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	1 150
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	-4 580
Dekning av tidl. års udekket beløp	0
Årets budsjettavvik	5 187
Strykning av bruk av lån	-5 187
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9 - 2022

Driftsregnskapet

Steinkjer kommune har et betydelig mindreforbruk før strykninger på i underkant av 68 mill kroner. Dette skyldes i all hovedsak til relativt store merinntekter knyttet til skatt og integreringstilskudd i 2022. Nye regnskapsbestemmelser fra 2020 medfører at kommunedirektøren da skal foreta strykninger i regnskapet av ulike poster, slik som bruk av disposisjonsfond. En strykning av bruk av disposisjonsfond gir et mindreforbruk lik 4,5 mill kroner som er avsatt til disposisjonsfond. Kommunens gjeldende økonomireglement gir i dag ikke noe tydelig rekkefølger rundt strykningsbestemmelsene, noe som gjør at kommunedirektørens valg må godkjennes gjennom vedtak i kommunestyret ved behandling av regnskap 2022.

Investeringsregnskapet

På samme måte som driftsregnskapet er investeringsregnskapet underlagt strykningbestemmelser jfr ny kommunelov og forskrifter til denne. Steinkjer kommune har i 2022 et budsjettavvik innenfor investering lik 5,1 mill kroner. Kommunedirektøren har valgt å opprettholde overføringen fra drift på 3 mill kroner, og i stedet i sin helhet foretatt en strykning av bruk av lån lik 5,1 mill kroner. Dette valget er bl.a. begrunnet i den økende renteutviklingen, og behov for å redusere låneopptak fremover. Valget er også en regnskapsføring som må godkjennes gjennom vedtak i kommunestyret ved behandling av regnskap 2022.

Covid-19 - konsekvenser for kommunens økonomi 2022

Covid-19 har påvirket Steinkjer kommune på lik linje som det har påvirket nasjoner, andre næringer og andre kommuner, og gitt store økonomiske utfordringer siden nedstegningen i mars 2020. Steinkjer kommune har hatt relativt normale smittetall, og har dermed klart å organisere både smittevern, testing og tjenestetilbudene på en effektiv og forsvarlig måte. Likevel har kommunen pådratt seg betydelige merutgifter knyttet til pandemien. Det er alle årene gjort en stor jobb på alle nivå og ledd i organisasjonen. Innenfor noen områder har det også vært betydelige inntektsreduksjoner knyttet til både nedstengning og reduserte tilbud, men dette var spesielt i driftsåret 2020 og 2021. I 2022 har utgiftene for det meste vært knyttet til vaksiner og vikarutgifter i forbindelse med sykefravær.

Staten har løpende vært offensive i forhold til kompensasjon for merutgifter og tapte inntekter. I 2022 var det imidlertid lenge knyttet relativt stor usikkerhet rundt kompensasjonen, og kommunen valgte derfor å avsette 7 mill kroner i økte skatteinntekter til dekning av utgiftene knyttet til pandemien. Statsforvalterens fordeling av skjønnsmidler til kommuner medførte imidlertid at kommunen fikk tilnærmet alle sine utgifter dekket, og hadde ikke behov for å benytte egne midler.

Tabellen nedenfor oppsummerer merutgifter og kompensasjoner knyttet til pandemien i 2022:

Område	Beløp (1000-kr)	Kommentarer
Vaksinering	2 186	
Anslag ulike tapte inntekter	1 000	Kino, kulturhus, rehab etc- anslag
Merutgifter helse og omsorg	21 742	
Merutgifter barnehage	4 698	inkl tilskudd private barnehager
Merutgifter grunnskole	4 189	
Merutgifter diverse oppvekst	971	
Merutgifter kultur og idrett	330	
Merutgifter teknisk etat	0	
Økt sosialhjelp	45	
Administrasjon	367	
IKT/kommunikasjon	98	
Netto merutgifter	35 626	
<u>Kompensasjon:</u>		
Økt rammetilskudd Covid-19	-22 565	
Økt rammetilskudd vaksinering	-4 290	
Skjønnsmidler Covid-19	-6 861	
Egenandeler/kom HELFO - testing	-1 248	
Sykepenges fra NAV	-125	
Diverse andre kompensasjoner	-760	leger, Steinkjer VO, flytningetj. og mottaket
Sum kompensasjon	-35 849	

Regnskap Covid-19 2022

Med utgangspunkt i oversikten ovenfor konkluderes det med at kommunen også i 2022 har fått kompensert de merutgifter og mindreinntekter som har kommet som direkte konsekvens av Covid-19.

Økonomiske nøkkeltall - kommunekassen

Steinkjer kommune i nåværende form er en ny kommune fra 01.01.20. Dette innebærer at det i svært liten grad finnes tall for kommunen før 2020. Dette gjør at analysen nedenfor i liten grad inneholder sammenligningstall fra tidligere år. I noen av tabellene nedenfor har vi imidlertid valgt å sammenligne 2021 og 2022.

Finansielle måltall

Indikator	Mål	Pr 31.12.21	Pr 31.12.22
Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter	min 1,75 %	3,59 %	0,04 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsutgifter	min 6 %	11,72 %	11,17 %
Gjeld som ikke dekkes av rentekompensasjon, VAR eller husleie i % av driftsinntekter	maks 75 %	91 %	94 %

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter i 2022 ligger betydelig under både måltallet vedtatt av kommunestyret og tallet for 2021. Kommunestyret vedtok i 2022 et opprinnelig budsjett med bruk av over 20 mill kroner av ubundet driftsfond, og netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene var i opprinnelig budsjett negativt med 1,0 %. Gjennom revidering av budsjettene i 2022, ble det vedtatt ytterligere bruk av ubundet driftsfond, noe som gjorde at det i revidert budsjett 2023 var et negativt netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene lik 2,19 %. Når det regnskapsmessig måltallet nå likevel blir positivt, selv om det er svært nært 0, så skyldes det betydelige merinntekter ut over revidert budsjett, noe som gjør at bruk av ubundet driftsfond strykes i årsoppgjøret. Ut fra dette leveres det et betydelig bedre driftsresultat enn budsjettet også i 2022, selv om det isolert sett er langt unna måltallet.

Disposisjonsfond av brutto driftsutgifter

Gamle Steinkjer kommune har over tid hatt mindreforbruk i sine regnskaper, noe som har gitt muligheten til å bygge opp et disposisjonsfond i størrelsesorden 200 mill kroner. Regnskapet de to første årene i ny kommune ga også gode netto driftsresultat som har gjort det mulig å øke størrelsen på disposisjonsfondet. Dette har imidlertid ikke kommet gjennom planlagte avsetninger knyttet til budsjett, men gjennom regnskapsmessige mindreforbruk og økte inntekter. I 2022 var det både i opprinnelig budsjett og gjennom revideringer av budsjettet lagt opp til en betydelig bruk av disposisjonsfondet. Dette både knyttet til enkeltutbetalinger, men også som bidrag til ordinær drift i to år (2022 og 2023) med store omstillingsbehov i kommunen. Betydelig merinntekter av engangskarakter, ikke minst gjennom økte skatteinntekter, gjorde imidlertid at bruken av disposisjonsfond i 2022 ble strøket i årsoppgjørdisposisjonene. Dette gjør at disposisjonsfondet er tilnærmet uendret ved utgangen av 2022 sammenlignet med 2021. Disposisjonsfondet i kommunen utgjør ved avleggelse av regnskap 2022 280 mill kroner, noe som er 11,2 % i forhold til brutto driftsutgifter og vesentlig høyere enn kommunens måltall.

Det som imidlertid er viktig i denne forbindelse er at det tidligere er fattet rammevedtak på bruk av nærmere 100 mill kroner av disposisjonsfondet til egenkapital ved byggingen av nytt kulturhus. I tillegg har kommunestyret lagt egen binding på ytterligere om lag 50 mill kroner av disposisjonsfondet. Dette betyr at det er om lag 125 mill kroner av disposisjonsfondet som er fritt, noe som da utgjør 5 % og er under kommunestyrets måltall. I opprinnelig budsjett 2023 er det også vedtatt bruk av disposisjonsfond til ordinær drift knyttet til omstillingsarbeidet som foregår. Dette gjør at det frie disposisjonsfondet kommer ned mot 84 mill kroner, noe som utgjør 3,4 % av brutto driftsutgifter hvis disse holdes på samme nominelle nivå i 2023.

Formålet med disposisjonsfond er å bygge opp midler som nettopp kan benyttes til for eksempel egenkapital ved investeringer. Det som er viktig er at det da videre bygges opp igjen relativt raskt. For å til enhver tid ligge rundt målsettingen på 6 % bør disposisjonsfondet ligge på minimum 150 mill kroner. Da skal det også sies at Steinkjer kommune har et relativt lavt måltall sammenlignet med andre kommuner. Et måltall på 10 % som mange kommuner har, vil gi et fritt disposisjonsfond lik 250 mill kroner.

Gjeld konsolidert regnskap i prosent av driftsinntekter.

De samlede gjeldsforpliktelsene i kommunekassen og foretakene utgjør 4 795 133 (tall i 1000-kroner) og fordeles seg slik:

• Steinkjer kommune – kommunekassen	1 729 204
• Steinkjerbygg KF	3 065 929
• Steinkjer kommuneskoger KF	0

Totale gjeldsportefølje er høy, og vil i sin helhet utgjøre 172 % av sum driftsinntekter, dvs langt over målsettingen på 75 %. Det er imidlertid slik at mye av låneporteføljen har lavere risiko i og med at den finansieres gjennom rentekompensasjon, VAR (selvkost) og langsiktige eksterne leieavtaler. Korrigerer vi gjeldsforpliktelsene i forhold til eksterne leietakere (Steinkjerbygg) med 994 mill kroner og selvkostområdet (VAR) med 661 mill kroner, og i tillegg korrigerer ved å trekke ut startlånene med 518 mill kroner, som i sin helhet betjenes av låntakere, så vil *lånegjelden pr utgangen av 2022 ligge på 94 % av sum driftsinntekter. Dette er betydelig over vedtatte måltall på 75 %.* Dette er litt høyere enn i 2021, noe som skyldes en økning i låneporteføljen ved Steinkjerbygg KF som betjenes av kommunen gjennom husleie.

Det lave rentenivået de siste årene, og spesielt i 2020 og 2021, har gjort at et slik lånegjeld ikke har medført noen større utfordringer. Nøkkeltallet gir imidlertid et bilde på hvor mye av brutto driftsinntekter som må benyttes til renteutgifter. Det store renteoppgangen i 2022 gjør imidlertid at kommunen som «konsern» har betydelig merutgifter knyttet til renteutgifter med dagens låneportefølje enn om låneporteføljen har vært innenfor måltallet. Kommunen står fortsatt ovenfor større investeringer som vil utfordre gjeldsgraden fremover. Desto viktigere vil det være å etablere en effektiv drift for å holde de ordinære driftsutgiftene nede. På denne måten er en bedre rustet til å møte en renteoppgang og økte renteutgifter.

De største kildene til midlertidige svingninger på inntekts- og utgiftssiden som kommunene ikke får automatisk kompensasjon for gjennom inntektssystemet er knyttet til:

- Rentekostnader på gjeld
- Skatteinntekter
- Finansinntekter

For å hindre store svingninger i driften på kort tid ved renteoppgang, kan disposisjonsfond være med å dekke inn noe av utgiftsøkningen på kort sikt til det lar seg gjøre å omstille driften. Dette betinger imidlertid at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfond, og forsterker behovet for å øke de fremtidige avsetningene til disposisjonsfond jfr. nøkkeltallet disposisjonsfond av brutto driftsinntekter.

Likviditetsanalyse - kommunekassen

tall i 1000-kroner	2022
Omløpsmidler	949 519
fratrullet kortsiktig gjeld	345 650
Arbeidskapital	603 869
Likviditetsgrad 1	2,7
Likviditetsgrad 2	0,9
Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	24,0 %

Nøkkeltall for likviditet er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 2

Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 1

Arbeidskapital defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Steinkjer kommune har en arbeidskapital på landsgjennomsnittet når det gjelder sammenlignbare kommuner. Kommunens netto driftsresultat påvirker arbeidskapitalen. For å styrke arbeidskapitalen er kommunen avhengig av positivt netto driftsresultat i årene som kommer. En svak arbeidskapital begrenser kommunens handlingsrom og gjør kommunen mer utsatt for negative driftsresultater.

Økonomiske perspektiver

Kommunesektoren utgjør i kraft av sin størrelse og oppgaver en viktig brikke i norsk økonomi. Nær 20 % av alle sysselsatte jobber i kommunesektoren, og sektoren står for om lag 15 prosent av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. I tillegg kjøper kommunesektoren store mengder varer og tjenester fra privat sektor og bidrar gjennom det til mye aktivitet i næringslivet. En faktor som er av stor betydning for kommuneøkonomien er at arbeidsmarkedet er stabilt og arbeidsledigheten lav.

En vesentlig sterkere skatteinngang enn det som har vært lagt til grunn i budsjettene, har gitt kommunesektoren en betydelig realvekst i frie inntekter de siste årene. Samtidig har høye investeringer gitt en sterk gjeldsvekst for sektoren. Årene 2020, 2021 og 2022 har vært annerledes på grunn av den pågående pandemien. Kommunene har hatt høyere utgifter og inntektstap disse årene. Likevel ser det ut som sektoren totalt sett har en god økonomisk utvikling, noe som må sees i sammenheng med at staten har kompensert for mye av merutgifter for kommunesektoren. Året 2021 og 2022 har i tillegg gitt

gode netto driftsresultater for kommunene, noe som i stor grad skyldes relativt høye skatteinntekter sammenlignet med løpende prognoser, og da spesielt mot slutten av året.

Norsk økonomi er inne i en krevende periode med betydelig renteøkning og høy inflasjon. Strammere offentlige budsjetter vil påvirke det økonomiske handlingsrommet til kommunene. Dersom det kommunale tjenestetilbudet skal kunne styrkes i årene framover i takt med demografiske endringer, må kommunene i større grad enn tidligere effektivisere tjenestene.

De siste par tiårene har befolkningsutviklingen i Norge vært forholdsvis gunstig for offentlige finanser, men utviklingen er i ferd med å snu. Etter å ha falt jevnt siden tidlig på 1990-tallet, begynte antall eldre (67 år og over) å øke, målt som andel av befolkningen i yrkesaktiv alder. Denne utviklingen vil fortsette framover og medføre klart høyere utgifter til helse- og omsorgstjenester. Antall eldre har økt og forventes å tilta kraftig allerede de nærmeste årene.

I Steinkjer kommune er den demografiske utfordringen større enn landet som helhet. Dette har sammenheng med at kommunen i tillegg til økt antall eldre, har en reduksjon i folketallet totalt og i antallet barn og unge. Elevtallsutviklingen i skolene i kommunen viser en betydelig nedgang de nærmeste årene.

Dersom det kommunale tjenestetilbudet skal kunne styrkes i årene framover, i takt med demografiske endringer, må kommunene fornye, forenkle og forbedre sine tjenester. Det er viktig for kommunen å bygge reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer som følge av f.eks. utfordringer og usikkerhet knyttet til økte demografikostnader, økt gjeldsvekst, økte pensjonskostnader, usikkert finansmarked og egenkapital i forbindelse med kommunale investeringer. I tillegg vil det være økt etterspørsel og behov for offentlige tjenester. I dette perspektivet er det en utfordring å legge til rette for en forvaltning av kommunens midler som tilfredsstiller brukernes behov for tjenester og samtidig bidrar til å opprettholde et økonomisk handlingsrom.

Steinkjer kommune har etablert et økonomisk handlingsrom gjennom flere år med positive netto driftsresultat. Dette gjelder også for den nye kommunen. I 2022 er det imidlertid et netto driftsresultat i størrelsesorden 0, men dette er planlagt ut fra den omstillingen kommunen står overfor i 2022 og 2023.

Steinkjer kommune har over flere år hatt søkelys på investeringsnivået for å unngå at rente- og avdragsbelastningen ikke belaster driftsbudsjettet i for stor grad. Nivået har imidlertid økt de siste årene, ikke minst som følge av de investeringer som er gjort innenfor ny bygningsmasse i skoler og barnehager, samt Inn-Trøndelag helse og beredskapshus. Et lavt investeringsnivå er fortsatt et mål for kommunen, men dette utfordrer kommunen som konsern bl.a. gjennom fremtidig behov både innenfor spesielt helsetjenestene knyttet til demografiutviklingen. I 2022 er korrigert gjeld i forhold til driftsutgifter flatet ut med en liten økning sammenlignet med 2022, men fortsatt høyt i forhold til de vedtatte måltall. Det siste både har og kan gi kommunen økende økonomiske utfordringer i en periode med økende renteutvikling.

Grunnlaget for et godt økonomisk handlingsrom legges gjennom økonomiplanen og oppfølgingen skjer gjennom styringssystemet og de prosessene som følger av dette (analyser og avvikrapportering). Kommunens økonomistyring er basert på stor grad av delegasjon der fordelingen av ansvar og myndighet er klart definert. For å gjøre virksomhetene bedre i stand til å styre og å fatte riktige beslutninger er verktøy for økonomi- og virksomhetsstyring under kontinuerlig utvikling.

Økonomiske nøkkeltall - Konsolidert

Ny kommunelov og forskrifter til denne stiller krav til at det fra og med regnskapsåret 2020 skal leveres et konsolidert regnskap for kommunen. Dette er et regnskap som for Steinkjer kommune sin del betyr et «felles» regnskap for kommunekassen, Steinkjerbygg KF og Steinkjer kommuneskoger KF, hvor det meste av økonomiske transaksjoner mellom selskapene skal elimineres.

Selv om denne årsberetningen primært er en årsberetning knyttet til kommunekassen, finner en det naturlig å knytte noen kommentarer til enkelte områder i det konsoliderte regnskapet.

Kommunestyret vedtok i desember 2019 måltall for den kommunale økonomien. Dette er beskrevet tidligere for kommunekassen, men det er også naturlig å gjøre en vurdering av konsolidert regnskap opp mot disse måltallene:

Finansielle måltall

Indikator	Mål	Pr 31.12.21	Pr 31.12.22
Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter	min 1,75 %	3,66 %	0,24 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsutgifter	min 6 %	12,12 %	11,64 %
Gjeld som ikke dekkes av rentekompensasjon, VAR eller husleie i % av driftsinntekter	maks 75 %	91 %	94 %

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter lå i 2021 betydelig over måltallet. Resultatet totalt var da i stor grad påvirket av kommunekassen sitt netto driftsresultat, selv om Steinkjerbygg KF også hadde et godt netto driftsresultat i 2021. I 2022 er netto driftsutgifter betydelig under måltallet. Dette er i tråd med budsjett 2022 for kommunen hvor det var budsjettert med betydelig bruk av ubundet fond, og resultatet totalt sett er bedre enn budsjettert. Dette har sammenheng med at kommunen i 2022 mottok betydelig engangsinntekter som reduserte behovet for bruk av ubundne fond i. I tillegg så bidrar Steinkjerbygg KF med positivt netto driftsresultat lik 2,21 %.

Disposisjonsfond av brutto driftsutgifter

Samlet sett har de tre selskapene som utgjør konsolidert regnskap et samlet disposisjonsfond lik 318 mill kroner, noe som utgjør nærmere 12 % av brutto driftsutgifter. Dette er godt over det finansielle måltallet som er satt av kommunestyret. Likevel er det slik at opp mot 90 % av disposisjonsfondet er knyttet til kommunekassen. De betraktninger som er gjort rundt dette måltallet for kommunekassen vil derfor være gjeldende også for det konsoliderte regnskapet.

Gjeld konsolidert regnskap i prosent av driftsinntekter.

De samlede gjeldsforpliktelsene i kommunekassen og foretakene utgjør 4 795 133 (tall i 1000-kroner) og fordeler seg slik:

• Steinkjer kommune – kommunekassen	1 729 204
• Steinkjerbygg KF	3 065 929
• Steinkjer kommuneskoger KF	0

Totale gjeldsportefølje er høy, og vil i sin helhet utgjøre 172 % av sum driftsinntekter, dvs langt over målsettingen på 75 %. Det er imidlertid slik at mye av låneporteføljen har lavere risiko i og med at den finansieres gjennom rentekompensasjon, VAR (selvkost) og langsiktige eksterne leieavtaler. Korrigerer vi gjeldsforpliktelsene i forhold til eksterne leietakere (Steinkjerbygg) med 994 mill kroner og selvkostområdet (VAR) med 661 mill kroner, og i tillegg korrigerer ved å trekke ut startlånene med 518 mill kroner, som i sin helhet betjenes av låntakere, så vil *lånegjelden pr utgangen av 2022 ligge på 94 % av sum driftsinntekter. Dette er betydelig over vedtatte måltall på 75 %*. Dette er litt høyere enn i 2021, noe som skyldes en økning i låneporteføljen ved Steinkjerbygg KF som betjenes av kommunen gjennom husleie.

Det lave rentenivået de siste årene, og spesielt i 2020 og 2021, har gjort at et slik lånegjeld ikke har medført noen større utfordringer. Nøkkeltallet gir imidlertid et bilde på hvor mye av brutto driftsinntekter som må benyttes til renteutgifter. Det store renteoppgangen i 2022 gjør imidlertid at kommunen som «konsern» har betydelig merutgifter knyttet til renteutgifter med dagens låneportefølje enn om låneporteføljen har vært innenfor måltallet. Kommunen står fortsatt ovenfor større investeringer som vil utfordre gjeldsgraden fremover. Desto viktigere vil det være å etablere en effektiv drift for å holde de ordinære driftsutgiftene nede. På denne måten er en bedre rustet til å møte en renteoppgang og økte renteutgifter.

De største kildene til midlertidige svingninger på inntekts- og utgiftssiden som kommunene ikke får automatisk kompensasjon for gjennom inntektssystemet er knyttet til:

- Rentekostnader på gjeld
- Skatteinntekter
- Finansinntekter

For å hindre store svingninger i driften på kort tid ved renteoppgang, kan disposisjonsfond være med å dekke inn noe av utgiftsøkningen på kort sikt til det lar seg gjøre å omstille driften. Dette betinger imidlertid at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfond, og forsterker behovet for å øke de fremtidige avsetningene til disposisjonsfond jfr. nøkkeltallet disposisjonsfond av brutto driftsinntekter.

Selv om mellomværende i leieavtalene mellom kommunekassen og Steinkjerbygg KF når det gjelder finansutgifter er regulert på en slik måte at det er kommunekassen som bærer risikoen, vil kravene knyttet til en effektiv drift, kritiske vurderinger av lånegjeld og størrelse på disposisjonsfond være gjeldende for alle selskapene.

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
Bruk av avsetninger						
Bruk av bundne driftsfond	-32 778	-1 375	-5 023	-33 018	27 995	557,3 %
Bruk av disposisjonsfond	-12 050	-24 453	-63 461	0	-63 461	-100,0 %
Sum bruk av avsetninger	-44 828	-25 828	-68 484	-33 018	-35 466	-51,8 %
Avsetninger						
Overføring til investering	6 615	2 500	3 000	3 000	0	0,0 %
Avsetninger til bundne driftsfond	40 489	1 809	14 309	24 129	-9 820	-68,6 %
Avsetninger til disposisjonsfond	84 532	0	2 500	6 984	-4 484	-179,4 %
Sum avsetninger	131 636	4 309	19 809	34 113	-14 304	-72,2 %
Netto driftsresultat	-86 808	21 519	48 675	-1 095	49 770	102,2 %
Sum driftsinntekter	-2 414 961	-2 175 877	-2 222 537	-2 514 948	292 411	13,2 %
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	3,6 %	-1,0 %	-2,2 %	0,0 %	17,0 %	0,0 %

Dette er en tabellarisk oversikt over bruk av avsetninger og avsetninger sammenlignet med budsjett og regnskap 2021 (regnskap i fjor). Tallene er beskrevet nærmere i tekstkapitlene ovenfor.

Kommunens finansforvaltning

Kommuner og fylkeskommuner skal avgi rapportering i hht. Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning. Slik rapportering er omfattende. Det er utarbeidet en egen rapport som tilfredsstiller kravene til rapportering i forskriften og kommunens eget finansreglement. Denne rapporten legges ved måneds-rapporteringen til kommunestyret gjennom året. I årsberetningen er det satt sammen et kort sammendrag hvor man får en oversikt over vesentlige nøkkeltall i låneporteføljen.

Kort sammendrag

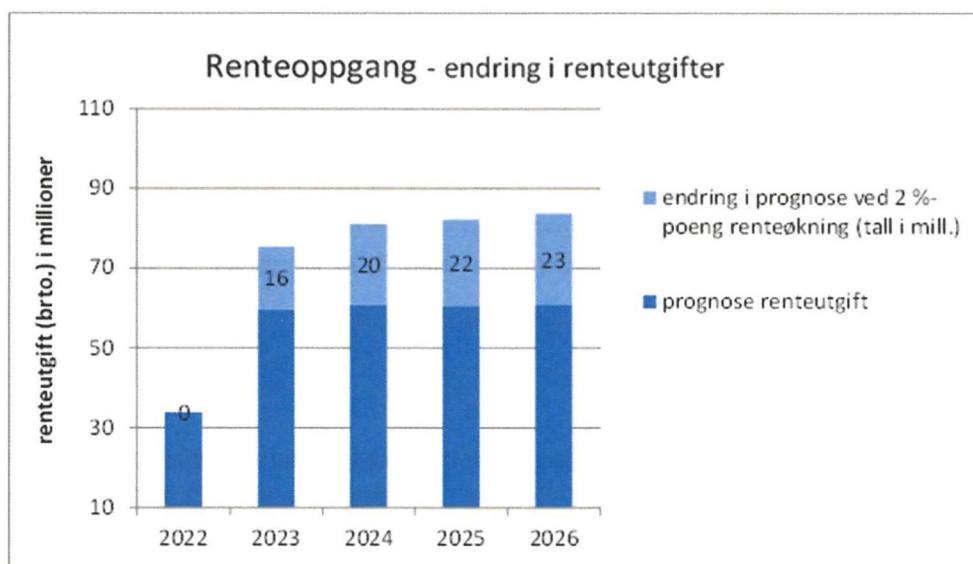
Det har gjennom året 2022 vært flere renteøkninger som har utfordret kommunens økonomi. Også i årets siste tertial fortsatte Norges Bank å heve renten. De siste fire månedene av 2022 ga totalt fire nye rentehevinger på tilsammen 1 prosentpoeng. I løpet av 2022 har Norges Bank hevet renten med i alt 2,25 prosentpoeng, slik at styringsrenten ved årsskiftet nå er 2,75 %. Årsaken til den kraftige renteøkningen er at prisstigningen har økt kraftig i løpet av året og at inflasjonen ligger langt over det langsiktige målet på 2 %. Internasjonalt er bildet det samme; kraftig økende renter og høy prisstigning. Årsaken til den kraftige prisstigningen er sammensatt, men mye skyldes forstyrrelser i forsyningskjeder og ubalanse i markedet for mange varer i etterkant av koronaepidemien. I tillegg har Russlands angrepskrig på Ukraina hatt betydelig innvirkning, særlig på energimarkedet. Ved inngangen til 2023 er det mye som tyder på en ny renteheving i mars 2023, men økonomisk i starten på 2023 vil avgjøre dette. Mye tyder likevel på at en får ytterligere renteøkninger i 2023, men det kan ved årsskifte tyde på at rentetoppen kan nås i 2023.

Gjennomsnittlig porteføljerente er 2,966 % ved årsskiftet, mot 1,863 % ved utløpet av 2. tertial 2022. Låneporteføljen er satt sammen av lån fra verdipapirmarkedet, Kommunalbanken, Husbanken og KLP. Totalt utgjør lånene 1.679 millioner, inkludert selvfinansierende lån. Andelen lån med fast rente er 23 %, men den reelle fastrenteandelen er høyere. Dette skyldes at de selvfinansierende lånene ligger inne som del av den totale porteføljen. I løpet av 2023 vil lån med et samlet volum på 337 millioner komme til forfall, noe som utgjør en andel på 20 % av porteføljen. Dette lånevolumet skal refinansieres. I tillegg så kommer nytt låneopptak i 2023 til nye investeringer, jfr budsjettvedtak i kommunestyret. Låneporteføljens gjennomsnittsdurasjon er 1,52 år. Sammensettingen av låneporteføljen er i samsvar med kommunens finansreglement og det har ikke vært avvik i forhold til dette i perioden.

Samlet finansiell risiko vurderes å være akseptabel.

Rentesjokk.

I en stresstest er det lagt til grunn at den flytende renten øker med 2 prosentpoeng med umiddelbar effekt - og at fowardrenten også løftes tilsvarende. I grafen under er de årlige renteutgifter i den ordinære renteprognosen synliggjort med mørk farge, mens utgiftsøkningen som følge av renteoppgangen på 2 prosentpoeng er markert med lys farge:

Renteoppgang - endring i renteutgifter

En renteoppgang vil også ha betydning for selvfinansierende lån og aktivasiden. Det ikke tatt høyde for slike forhold i beregningen ovenfor. Denne grafen er kun knyttet til kommunens egen låneportefølje. Det vil ved en renteøkning også komme betydelig husleieøkning knyttet til leie av formålsbygg hos Steinkjerbygg KF.

Likestilling

Steinkjer kommunes ambisjon som en «åpen, lys og glad» kommune står fast.

Mangfold er som alltid en positiv verdi, og som arbeidsgiver og tjenesteyter er det viktig for kommunen at innbyggere, ansatte og gjester til kommunen opplever dette som sant. Kommunen definerer mangfold og toleranse i vid forstand til å omfatte etnisitet, kultur, kjønn, alder og funksjonshemming. Alle ansatte og innbyggere skal gis like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling.

Antall ansatte i kommunen i 2022 fordelt på kvinner og menn:

Ansatte	Kvinner	Menn	Totalt	Ford. i %
Antall faste ansatte	1 370	346	1 716	80/20
Ledergruppe	3	6	9	33/67
Sektorledere	3	3	6	50/50
Enhetsledere	42	12	54	78/22

Gjennomsnittlig stillingsprosent for stillinger i Steinkjer kommune har økt gjennom året:

	Totalt	Kvinner	Menn
Mars 2022	82,14 %	81,56 %	84,48 %
Desember 2022	83,20 %	82,50 %	86,10 %

Ufrivillig og frivillig deltid

Steinkjer kommune sitt mål er å tilby faste hele stillinger ved rekruttering og unngå ufrivillig deltid. Vi ønsker å øke antall 100% stillinger slik at minst 50% av ansatte innehar 100%-stillinger. Det arbeides systematisk og målrettet med heltidskultur, blant annet gjennom et prosjekt «Smidig hel og nær» og legger til rette for medarbeidere med redusert arbeidsevne.

Mål for SMIDIG, HEL og NÆR:

- Oppnå nærvær på 93 %, som er i underkant av det Steinkjer kommune hadde i 2018
- Oppnå andel heltidsstilling på nivå med det høyeste registrerte nivået på KS PAI-statistikk i vår kommunegruppe med sammenlignbar størrelse og struktur

Steinkjer kommune har fremdeles et for høgt antall ansatte i reduserte stillinger, spesielt innenfor helse. Arbeid med innføring av en heltidskultur pågår kontinuerlig. Målsettingen om at alle ansatte skal arbeide i hel stilling står fast.

Ufrivillig deltid er det forsket mye på og denne kan løses ved hjelp av for eksempel fleksibilitet og god organisering. Enhetslederne har i 2022 jobbet aktivt for at deltidsansatte skal få høyere stilling når det har oppstått ledighet.

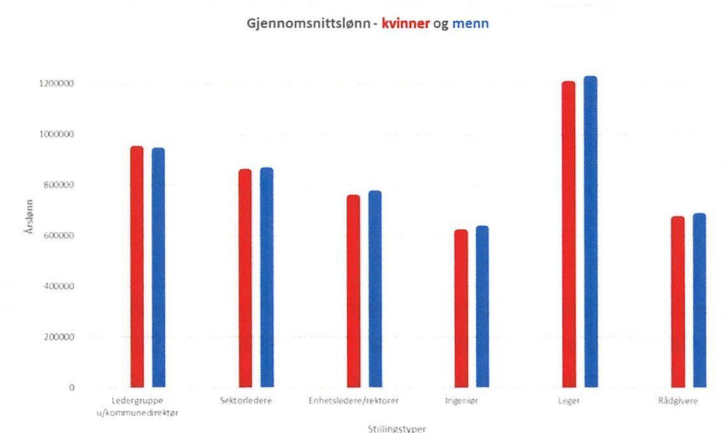
Den frivillige deltiden er på mange måter vanskeligere å håndtere, da det kan være private grunner for dette. Steinkjer kommune er en IA-bedrift og skal tilrettelegge for ansatte med nedsatt arbeidsevne og helseutfordringer. Steinkjer kommune vil i 2023 gjennomføre en ny kartlegging av ufrivillig deltid.

Heltidskultur vil på sikt fremme likestilling, kommunens omdømme og gi kvalitativt bedre tjenester for brukerne.

Lønn og velferdsgoder

Lokal lønnspolitikk skal gjøres kjent for alle ansatte, skape forutsigbarhet og mulighet til å innrette seg i henhold til denne. Lønn skal benyttes som et personalpolitisk virkemiddel, som bl.a. skal bidra til å motivere til kompetanseutvikling, kultur for heltid, og til å beholde, utvikle og rekruttere ansatte med rett kompetanse. Lønnspolitikken skal sikre kvalitativt gode tjenester og fremme likestilling. Likebehandling av kvinner og menn i vurdering av lønn og avansement er en selvfølge. Arbeidstakere i foreldrepermisjoner og andre lønnede permisjoner omfattes av lokale forhandlinger.

Søylediagrammet nedenfor viser gjennomsnittlig avlønning fordelt på kvinner og menn innenfor noen av kommunens arbeidsgrupper, bl.a. arbeidsgrupper med større rekrutteringsutfordringer (ingeniør, og lege). Diagrammet viser ikke vesentlige endringer mellom kjønn, men en liten forskjell i favør menn:

Gjennomsnittslønn kvinner og menn Steinkjer kommune i utvalgte stillingstyper

Likestilling og mangfold

Lov om likestilling og forbud mot diskriminering sier at offentlige myndigheter har aktivitets- og redegjørelsesplikt (§ 24). Kommunen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Det er også et krav om å redegjøre for hva som gjøres for å integrere hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i kommunens arbeid. Kommunen skal også vurdere resultatene som er oppnådd, og opplyse hvilke forventninger en har til dette arbeidet fremover.

I arbeidsgiverpolitisk plattform for Steinkjer kommune slår en fast at en er opptatt av mangfold og at kommunen skal ønske medarbeidere velkommen uavhengig av kjønn, funksjonshemming eller etnisk bakgrunn. Det er viktig for Steinkjer kommune å satse bevisst på mangfold og likestilling.

Noen av tiltakene for dette er å utvikle heltidskultur, satse bevisst på mangfold og likestilling og tilrettelegging av arbeidsplasser for alle.

Kommunen har store rom for forbedringer innen likestilling og mangfold. En er derfor i gang med et arbeid for å forsterke arbeidet gjennom å utarbeide og konkretisere tiltak som vil bidra til dette.

Kommunen har et Likestillings- og mangfoldsutvalg som ikke er lovpålagt. Utvalget har i 2022 bl.a. behandlet følgende saker: dialog med Ungdomsrådet, dialog med Steinkjer unge kvinners sanitetsforening, dialog med Soroptimistene, fått informasjon om Likestillingssenteret KUN's arbeid, og hatt dialog om samarbeid, drøftet kommunens aktivitet og redegjørelsesplikt med personalsjefen, fått informasjon om likestillings-sertifisering på kommunalt nivå fra Kvinesdal kommune og Trøndelag Fylkeskommune, leder har stilt spørsmål i kommunestyrets åpne spørretime om planen som skal revideres om vold i nære relasjoner, utvalget har sett på hvordan kommunens inkluderingsstrategi kan brukes i eget arbeid, og har spesielt drøftet temaet rasisme, utvalget har uttalt seg om ny organisering av likestillings- og mangfoldsutvalg i kommunen

To av utvalgets hovedoppgaver som også ble gjennomført i 2022 er sammen med andre organisasjoner å arrangere 8. mars arrangementet og tildeling av likestilling og mangfoldspris som utdeles på arrangementet

Kommunen har også et råd for personer med funksjonsnedsettelse som er lovpålagt. Det er i 2022 tatt opp følgende saker som omhandler mangfold: utviklingsprosjektet Steinkjer 2025, kartlegging av hvordan situasjonen er for kommunale boliger for mennesker med funksjonsnedsettelse, brukermedvirkning fra rådet i arbeidet med bygging av fotballhall på Guldbergaunet, lokasjon for NAV Hjelpemiddelsentral etter at dagens avtaler utgår i 2026, snørydding vinteren 2022, brukerstyrt personlig assistanse – høringsinnspill, parkering, politisk organisering valgperioden 2023-2027. Innspill fra råd og utvalg, avvikling av bofellesskap.

Det er utarbeidet egne årsmeldinger for begge disse utvalgene som er lagt frem for kommunestyret.

Livsfasepolitikk

Kommunen vedtok en livsfasepolitikk i oktober 2020. Livsfasepolitikken i Steinkjer kommune skal avspeile likeverdighet for ansatte i alle aldersgrupper, og organisasjonen skal være preget av mangfold. Steinkjer kommune ønsker så langt som mulig å imøtekomme de ansatte slik at de er aktive, kvalifiserte, fleksible og etterspurte hele sitt arbeidsliv.

Rekruttering

Hovedregelen i kommunens tilsettingsrutiner er at alle stillinger skal lyses ut offentlig. Før utlysning skal det kartlegges om deltidsansatte krever fortrinnsrett til utvidelse av stilling, om vi har ansatte og /eller vikarer med krav på utvidet eller fast stilling og om ansatte med helseutfordringer kan tilbys stillingen. Alle utlysninger drøftes med tillitsvalgte før utlysning. Personal- og organisasjonssjef er tilsettingsmyndighet ved faste stillinger.

Et delmål i arbeidsgiverpolitikken er at vi skal sikre en mangfoldig sammensetning av medarbeidere. I vedtatt arbeidsgiverpolitikk for 2018 – 2022 står det at fokus spesielt skal være på å:

- stimulere mangfoldig og inkluderende rekruttering
- fremme likeverd ved å ha gode arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter for alle grupper medarbeidere
- hindre utstøting fra arbeidslivet og ha jobbtilbud til ulike grupper arbeidstakere
- aktivt motvirke rasisme og diskriminering i arbeidslivet

Steinkjer kommune bruker verktøyet WebCruiter i rekrutteringsprosessene. Kommunen er IA-bedrift og oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke jobb hos oss uansett alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn når det kunngjøres ledige stillinger.

I kommunens arbeidsgiverpolitikk er det et satsingsområde å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å løse vårt samfunnsoppdrag, som er å levere gode tjenester og være en god lokalsamfunnsutvikler. Det blir derfor viktig å rekruttere nye medarbeidere med god og riktig kompetanse, samtidig som vi må ha fokus på å beholde de medarbeiderne vi allerede har.

Det er til enhver tid utfordringer med å rekruttere medarbeidere med riktig fagkompetanse innen enkelte fagområder. Dette vil forsterke seg i årene som kommer.

Steinkjer kommune skal i størst mulig grad framstå som en kommune hvor mangfold anses som positivt og være en tolerant arbeidsgiver og tjenesteyter. Mangfold og toleranse inkluderes i kommunens slagord «åpen, lys og glad». Steinkjer kommune definerer mangfold og toleranse i vid forstand til å omfatte etnisitet, kultur, kjønn, alder og funksjonshemming. Alle innbyggere skal gis like muligheter til utdanning, arbeid og kulturell og faglig utvikling

i 2022 ble det i Steinkjer kommune kunngjort 165 stillinger med totalt 2 143 søkere fordelt på 1 640 kvinner og 502 menn.

Kompetanse

Steinkjer kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, og satse på kompetanseheving og etter- og videreutdanning av ansatte.

Steinkjer kommune benytter aktivt KS læring i sin kompetansehevingsstrategi. KS Læring er en e-læringsportal for kommuner og fylkeskommuner. Her finnes kurs og andre kompetansetiltak laget for og med kommunal sektor. KS Læring er kommunal sektors digitale arena for læring og deling.

Program for introduksjon (onboarding) av nye ledere og medarbeider er utviklet med målsetning om at *«den nyansatte skal tas imot på en positiv og godt planlagt måte, og så tidlig som mulig settes i stand til å utføre arbeidsoppgavene, for å få en best mulig faglig og sosial utvikling på arbeidsplassen. Bli en del av laget!»*

«Nye ledere skal tas imot på en positiv og godt planlagt måte, og så tidlig som mulig få god oversikt over ansvarsforhold og delegasjon, for å kunne utføre lederoppgaver på en trygg og tydelig måte. Bli en del av lederlaget!»

Lederutvikling

God ledelse er viktig for å kunne tilby gode tjenester til kommunens innbyggere. God ledelse er også viktig for å kunne rekruttere og beholde gode medarbeidere i alle organisasjonsledd. Alle ledere har lederavtaler hvor krav og forventninger defineres og evalueres årlig.

Alle ledere i Steinkjer kommune skal gjennomføre 3 moduler som omhandler tema innenfor personal og HMS. Modul 1 er heldagssamling med tema som arbeidspolitisk plattform, etisk plattform, ledelsesprinsipper i Steinkjer kommune, delegasjon, Hovedavtale, Hovedtariffavtale, tilsettingsrutiner, informasjon og datasikkerhet, internkontroll mm.

Modul 2 og 3 gjennomføres som halvdagssamlinger, og omhandler interne retningslinjer og rutiner som f.eks. arbeidsreglement, medarbeideroppfølging og varsling.

Det gjennomføres to ledersamlinger per år, hvor også tillitsvalgte kan bli invitert.

HMS

Helsefremmende organisasjon

Steinkjer kommune skal være en helsefremmende organisasjon og IA-bedrift. Det legges opp til tett oppfølging av ansatte som står i fare for å bli syke eller er syke, i form av tilrettelegging, leder før lege, alternative oppgaver mm. Dette er tidkrevende arbeid, og krever både fleksibilitet og aksept for individuelle tilpasninger innenfor rammen av hva som er mulig med de ressurser som er tildelt.

Partsgrupper har tidligere deltatt på IA-skolen, der alle ledere, tillitsvalgte og verneombud deltok sammen på opplæring i praktisk IA arbeid.

Kvalitetssystem og avviksmeldinger

I 2022 er kommunens kvalitetssystem EQS oppgradert til ny versjon, noe som har vært et omfattende arbeid. En ny struktur er bygd opp og alle dokumenter fra gammel EQS er gjennomgått og eventuelt overført til ny EQS.

Oversikt over antall meldinger i avvikssystemet fordelt på hendelsesstyper:

Avvik	Ikke relevant	Nestenulykke/tilløp	Observasjon	Uønsket hendelse	Ikke definert	Totalt
454	34	47	71	668	514	1 788

Oversikt over meldinger i avvikssystemet fordelt på situasjonstyper:

Medisin	Vold/trusler/uønskede hendelse/krenkelser	Tjenestesvikt	Materiell/utstyr/bygningsmessig	Annet	Totalt
535	695	117	81	360	1 788

Meldte skader for Steinkjer kommune i 2022 var 220 skader, mot 130 skader i 2021, noe som er en vesentlig økning. Skolene registrerer vold og trusler som avvik og ikke skader på personalet. For 2022 er det registrert 457 avviksmeldinger. Skolesektoren har også i 2022 hatt fokus på å få medarbeidere til å melde i avvikssystemet.

40-timerskurs

Medlemmer av AMU og vernetjeneste får lovpålagt 40-timers grunnopplæring i arbeidsmiljø. Alle ledere har nødvendig opplæring i HMS.

Bedriftshelsetjeneste og NAV arbeidslivssenter

Steinkjer kommune har avtale med Friskgården BHT om bedriftshelsetjenester. De bistår kommunen med systematisk HMS-arbeid, yrkeshygieniske målinger, lovpålagte helseundersøkelser, arbeidshelse/ergonomi, helsefremmende arbeid og psykososialt arbeidsmiljø, mellommenneskelige forhold og kommunikasjon, sykefravær og nærværsarbeid, AKAN (rus og avhengighetsproblematikk), -Beredskap ved akutte arbeidsrelaterte hendelser - Arbeidsmiljøundersøkelser - Kurs og kompetansehevende tiltak, HMS-plan, rapportering, møter m.m.

Steinkjer kommune samarbeider med Nav arbeidslivssenter (NAV ALS) og sammen med BHT bistår etater og enheter med råd og veiledning. I 2022 deltok de aktivt inn i IAs bransjeprogram for barnehagene og sykehjemmene i Steinkjer kommune.

NAV ALS forvalter tiltaket Ekspertbistand. Det gis støtte til avklaringstiltak for enkeltmedarbeidere med helseutfordringer med hyppige eller langvarige fravær. Det er også et samarbeid med NAV lokalt – NAV Inn-Trøndelag med kvartalsvis møter hvor generelle utfordringer, problemstillinger og informasjon står på agendaen.

Partssamarbeid

Steinkjer kommune har gjennom flere år jobba systematisk med opplæring av partene for å styrke partsarbeidet på den enkelte arbeidsplass. Det er gjennomført diverse opplæringer for partsgrupper, både felles og etatsvis, bl.a opplæring i roller og ansvar i partssamarbeid i sammenheng med innføring av 10-FAKTOR

Arbeidsmiljøutvalg

Arbeidsmiljøutvalget består av 12 medlemmer, 6 arbeidsgiverrepresentanter og 6 arbeidstakerrepresentanter. For 2022 hadde arbeidsgiver leder- og nestlederfunksjonen. Det er i 2022 gjennomført 6 møter, det er behandlet 21 politiske saker og 16 orienteringssaker. Saker som har vært til behandling:

- skader, ulykker og nestenulykker i Steinkjer kommune og kommunale foretak
- omstilling- og endringsprosesser
- sykefravær
- diverse årsrapporter
- handlings- og aktivitetsplan for HMS-arbeidet i Steinkjer kommune
- kompetanseplan
- byggesaker
- medarbeiderkartlegging 10-FAKTOR
- endring verneområder
- AKAN-utvalg

Sykefravær

Et av kommunens hovedsatsingsområder er arbeidet med nærvær.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i fraværstallene for Steinkjer kommune i perioden 2020 - 2022:

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
2022	2,76 %	7,52 %	10,28 %
2021	2,08 %	8,32 %	10,40 %
2020	1,80 %	7,70 %	9,50 %

De tre foregående årene har vært spesielle med tanke på Covid-19, noe som har påvirket fraværstallene betydelig på ulike deler av året. I 2022 ser vi spesielt at fraværstallene har vært høye vinteren 2022, men fraværet har stabilisert seg på et relativt høyt fravær også i andre halvår når det gjelder korttidsfravær. Langtidsfraværet har imidlertid vært lavere i 2022 enn i de to foregående årene.

I 2022 har følgende tiltak vært gjennomført.

- Utvikling av partsamarbeidet lokalt, - systematisk jobbing med temaet og ansvarliggjøring av ledere og medarbeidere, skolering og arena for utvikling
- Prosjekt «Smidig, hel og nær – utvikling av partsarbeid»
- Deltakelse i KLP arbeidsmiljønettverk – tema «Heltid og nærvær»
- Deltakelse i KS bransjeprogram under IA-avtalen for barnehager og sykehjem
- Deltakelse i KS Trøndelag: Kvalitet i tjenestene - heltidskultur
- Systematisk oppfølging av arbeidstaker med ekstra fokus på langvarig eller hyppige fravær.
- Opplæring og støtte og styrking av ledere.
 - Fokus på ledelse før lege
 - Fokus på tilrettelegging, med eventuelt alternative arbeidsoppgaver på enhetene i tidsbegrenset periode eller alternativ arbeidsplass
- Ledelsesutvikling - ledersamlinger
- Kvartalsmøter med Bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter og møter med NAV Inn-Trøndelag

Medarbeideroppfølging 10-faktor

KS har utviklet et kartleggingsverktøy for medarbeiderundersøkelse – 10-FAKTOR. 10-FAKTOR tar utgangspunkt i en arbeidsgiverstrategi og arbeidsgiverpolitikk som setter gode ledere og medarbeidere i sentrum, og som ser de menneskelige ressursene som grunnlag for utvikling av gode tjenester for innbyggerne i kommunen.

For å gjennomføre en medarbeiderundersøkelse med 10-FAKTOR som verktøy er det viktig med forankring i alle ledd i organisasjonen. Den må settes i en sammenheng og brukes i en utvikling av organisasjonen. Forankringen må også dreie seg om å skape en felles forståelse av mål og hensikt.

Utarbeidelsen av 10-FAKTOR er basert på forskning og er en utviklingsorientert medarbeiderundersøkelse.

I 2022 er det gjennomført medarbeiderundersøkelse i alle enheter, og det er gjennomført oppfølging i partsgruppene. Arbeidet er godt forankret på alle nivå i organisasjonen, og det er jobbet godt med undersøkelsen i enhetene. Rapport fra undersøkelsen vil legges fram for arbeidsmiljøutvalget i januar 2023.

Miljø

Samfunnsplan for perioden 2021 – 2032 inneholder bla a strategien *grønn* som har særlig relevans for kommunens miljøarbeid. I samfunnsplanen gir dette følgende hovedmål og delmål:

Hovedmål:

Steinkjer-samfunnet skal være miljøvennlig og bekjempe klimaendringer. Gjennom satsing på bio- og sirkulærøkonomi vil vi bidra til miljøvennlige løsninger og grønn næringsutvikling.

Delmål:

- *Steinkjer-samfunnet er et kraftsenter for blå-grønn innovasjon, som bidrar til bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre*
- *Steinkjer-samfunnet vil bidra til å motarbeide klimaendringer og konsekvensene av klimaendringer*
- *Steinkjer-samfunnet vil ivareta livet på land gjennom å fremme bærekraftig bruk av økosystem, sikre bærekraftig skogforvaltning og stanse tap av arts mangfold.*

Strategiene knyttet dette målet favner både kommunens egen tjenesteutøvelse, kommunens som innkjøper og kommunens som tilrettelegger.

Gjennom tilrettelegging for næringsetableringer i grenseområdet mellom blå og grønn næring, arbeider kommunen i samspill med næringslivet med måloppnåelse. Etableringer på Tjuin industriområde er det mest konkrete resultatet av dette.

Innfasing av mindre el-biler i bilpool går sikkert framover, men er forsinket både av leveringsutfordringene Covid 19 ga, og av produktutvikling. Noen av tjenestene trenger biler med både lastekapasitet og trekk-kraft som med elektriske motor ikke finnes i det økonomiske segmentet kommunen opererer i. Dette medfører at vi for enkelte av tjenestene ennå ikke kan gå over til el-biler.

Kommunens tyngre kjøretøy er foreløpig drevet på fossile drivstoff. Deler av de tyngre kjøretøyene kan fases over på el, men dette gjelder kun et begrenset antall av kjøretøyene. Et distribusjonsnett på biogass vil kunne bringe oss over på fossilfrie større kjøretøy. Kommunens eierskap i Ecopro medfører at oppbygging av distribusjonsnettet for gass er tema vi arbeider med, for å bidra til overgang til fossilfritt drivstoff også på tyngre kjøretøy. Hvorvidt det er biogass som er den rette løsningen for tyngre kjøretøy på sikt, er imidlertid usikkert.

Et vesentlig bidrag til kommunens miljøarbeid er renovasjonsordningen. Reduksjon i avfallsmengde gjennom både redusert forbruk og materialgjenvinning vil bidra til måloppnåelse. Innbyggerne i Steinkjer ble på nyåret 2023 norgesmestere i utsortering av ren plast, dvs innbyggerne våre kaster minst feil i plasten. Dette medfører at «vår» plast gir et godt utgangspunkt for materialgjenvinning. Norgesmestertittelen er sannsynligvis av kort varighet, men det at Steinkjer har oppnådd dette er et resultat av godt og langvarig samarbeid mellom husholdningene og kommunen.

Valget av miljørelevante bærekraftsmål i kommuneplanens samfunnsdel innebærer ikke at kommunen ikke jobber med andre bærekraftsmål som berører miljømessig bærekraft. Bærekraftsmål nr 8 *Livet i vann*, er et av de målene vi ikke har valgt ut, men som kommunen arbeider aktivt med. Det er i 2022 ferdigstilt 10 investeringsprosjekt knyttet til avløp, og det er startet ytterligere fem tilsvarende prosjekt. Dette er en vesentlig del av kommunens miljøarbeid som vil bedre kvaliteten på

vannforekomster, både grunnvannsforekomster, elver, bekker og sjø som er resipienter for avløpsvann etter rensing. Det er i tillegg i løpet av 2022 ansatt fast vannområdekoordinator i samarbeid med de øvrige kommunene i vannområdet, som framover forhåpentligvis vil bidra til å systematisere kommunens arbeid på dette miljøområdet.

Steinkjer kommune deltar også i Trondheimsfjordprosjektet gjennom arbeidsgruppe og styringsgruppe av prosjektet. Prosjektets første rapport over miljømessig status i Trondheimsfjorden ble utarbeidet og framlagt i 2022. Rapporten vil være et viktig grunnlag for videre arbeid i kommunen, både knyttet til arealplanlegging,

Verken kommunen eller Steinkjerbygg KF søkte i 2022 klimasatsmidler. Dette henger sammen med at kommunens pågående prosjekt ikke falt inn under klimasatsordningen.

Kommunestyrets bestilling fra budsjettprosessen for 2022 om å etablere klimabudsjett fra 2023 er ikke innfridd. Det vil imidlertid bli etablert et klimabudsjett fra og med budsjett 2024.

Internkontroll

Fra 1.1.2021 trådte det i kraft nye regler for internkontroll i kommunen. I 2021 ble det foretatt en konvertering til skybasert løsning av kommunens elektroniske kvalitetssikringssystem EQS. I løpet av 2022 har det pågått arbeid i alle etater og enheter for å tilpasse EQS til den enkelte etat/enhet sin tjenesteproduksjon.

Kommunelovens § 25-1 angir kommunens minimumskrav til internkontroll:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- 1. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- 2. ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- 3. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- 4. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- 5. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

Hensikten med internkontroll er å sørge for kvalitet og effektivitet i tjenestene, kostnads- og resultateffektivitet, etterlevelse av lover/forskrifter, hindre maktmisbruk og forebygge avvik og uønska hendelser. I tillegg vil internkontrollen innebære helhetlig styring og riktig utvikling i tråd med vedtatte mål. Overordnede styringsdokument for kommunen er i den sammenheng:

- delegasjonsreglement
- reglement for etiske standarder og antikorrupsjon
- reglement innenfor personalforvaltning og arbeidsgiverområdet
- reglement innenfor økonomi og finansforvaltning
- reglement innenfor datasikkerhet og personvern
- informasjonssikkerhetshåndboka
- rutiner i.f.m antikorrupsjon

I tillegg til disse overordna styringsdokumentene er det gjort ulike grep i de enkelte etatene. Helse har utarbeidet eget overordna dokument for etaten, som beskriver hele etatens internkontrollsystem. Teknisk etat har videreført systematikken i kvalitetssikringsarbeid fra ISO-sertifiseringen deler av etaten hadde inntil for få år siden, med de overordna styringsdokumentene dette innebærer. Alle etater benytter systematikken som ligger i bruk av avvikssystemet i EQS. Kommunen har i 2022 gjennomført overordna ROS-analyse, som kommer til politisk behandling i 2023.

I hht kommunelovens § 25-2 rapporteres disse statlige tilsynene av ulike enheter/fagområder gjennomført i 2022:

	Område - spesifisering av tilsynet	Tilsynsmyndighet	Status
Opplæring	Forvaltning av integreringsloven	Statsforvalteren	Pålegg om retting, frist 28.4.23
Oppvekst	Tilsyn arbeidsmiljøloven, Henning skole	Arbeidstilsynet	Lukket
Landbruksforvaltning	Tilsyn med kommunens tilskuddsforvaltning	Statsforvalteren	Lukket
Beredskap	Kommunal beredskapsplikt og helseberedskap	Statsforvalteren	
Sosiale tjenester/NAV Inn-Trøndelag	Nav-kontorene sitt ansvar for å ivareta barns behov når familien søker om øko. sosialhjelp	Statsforvalteren	Jobber med å lukke avviket
Helse og sosial	Tilsyn - Tvungen somatisk helsehjelp etter pasient og brukerrettighetsloven kapittel 4 a	Arbeidstilsynet	Lukket
Enhet Haugen av psykiatri	Tilsyn etter lov om kommunale helse og sos. kapittel 9	Arbeidstilsynet	Under behandling
Lokale NAV-kontor	HMS arbeid, psykososialt arbeidsmiljø mv.	Arbeidstilsynet	Lukket

Økonomistyring skjer gjennom regelmessige månedsrapporter som legges fram for formannskap/kommunestyre. Rapportering i henhold til finansreglementet skjer samtidig med enkelte av månedsrapportene gjennom året. Tjenesteproduksjonen måles ut fra oppsatte mål gjennom brukerundersøkelser, måling av kvalitet og omfang av tjenester og sammenligningsdata fra KOSTRA.

Medarbeiderundersøkelser gjennomføres vanligvis hvert andre år. I 2022 ble dette gjort gjennom bruk av 10-faktor-metoden. Resultater av undersøkelsen forelå i mars 2022. Tjenesteenhetene har på bakgrunn av resultatene lagt oppfølgingsplaner, som er målretta for den enkelte enhet, og følger disse opp i daglig arbeid.

Status på oppfølging/gjennomføring av politiske vedtak ligger i kommunens elektroniske saksbehandlingssystem, og det er rapportert til besluttende organ i løpet av året.

Etikk

Etiske retningslinjer for kommunen ble i 2018 gjennomgått i administrasjonen med tanke på sammenslåing av kommunene. Revidert versjon av etisk plattform er vedtatt både av administrasjonsutvalget og fellesnemnda for nye Steinkjer kommune. Ansatte i Steinkjer kommune er forvaltere av samfunnets felles ressurser. I utøvelsen av arbeidet stilles det derfor høye krav til de ansattes etiske holdninger. Steinkjer kommune legger vekt på at ansatte i kommunen opptrer åpent, redelig og ærlig.

Folkevalgte skal være bevisst på at de er med og danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Etisk plattform er et av flere sentrale dokumenter ved nytilsetting og ved skifte av tillitsvalgte.

KOSTRA hovedtall

	Steinkjer 2021	Steinkjer 2022	Halden	Kongsvinger	Ringsaker	Elverum	Levanger	Kostragruppe 09
Økonomi								
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	105 395	110 485	96 779	102 449	98 887	95 542	101 770	96 982
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,7 %	4,8 %	2,5 %	2,9 %	-0,3 %	0,2 %	3,0 %	1,6 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	100 481	105 232	94 381	99 487	99 180	95 335	98 695	95 389
Frie inntekter i kroner per innbygger	65 250	68 788	64 273	67 037	62 876	65 046	65 785	65 678
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,9 %	0,3 %	0,8 %	2,3 %	0,9 %	1,1 %	2,6 %	2,0 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	145 304	145 695	122 245	101 168	90 627	99 097	132 885	98 677
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	137,9 %	131,9 %	126,3 %	98,7 %	91,6 %	103,7 %	130,6 %	101,7 %

Steinkjer kommune har en økning i både brutto driftsutgifter og brutto driftsinntekter sammenlignet med både 2021 og øvrige kommuner. Dette er nok trolig påvirket av KOSTRA-tallene er konserntall, og således også påvirkes av inntekts- og utgiftsnivået ved de to foretakene. Det er spesielt innenfor Steinkjerbygg KF det er forhold som kan påvirke disse tallene. Brutto driftsresultat er imidlertid på samme nivå som i 2021, men fortsatt høyt i forhold til de sammenlignbare kommunene.

Kommunen har høyere frie inntekter pr innbygger enn sammenlignbare kommuner, og også en økning sammenlignet med 2021. Dette kan skyldes flere forhold, noe som vil bli analysert i de utvidede KOSTRA-analysene som utarbeides i forbindelse med økonomidokumentet til våren.

Når det gjelder netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter og netto lånegjeld, så er det nøkkeltall som er omtalt tidligere i dokumentet.

Befolkningsutvikling

	2019	2020	2021	2022
Folketall ved inngangen av året	24 539	24 357	24 152	24 004
Fødte	212	210	206	201
Døde	230	227	255	275
Fødselsoverskudd	-18	-17	-49	-74
Innvandring	229	121	158	235
Utvandring	88	63	88	108
Innflytting, innenlands	845	716	816	872
Utflytting, innenlands	1 081	964	978	974
Netto innvandring og flytting	-95	-190	-92	25
Folkevekst	-114	-205	-148	-49
Folketallet ved utgangen av året	24 425	24 152	24 004	23 955

Tabellen ovenfor viser befolkningsutviklingen i kommunen de siste årene.

Det har vært en nedgang i det totale folketallet med 470 innbyggere siden 2019. Fødselsoverskuddet er negativt i alle årene, og har samtidig vært økende i hele perioden.

Netto innvandring o flytting har også vært negativ i perioden 2019 - 2021, men har endret seg i 2022. dette har trolig sammenheng med den store flyktningetilstrømmingen knyttet til krigen i Ukraina.

Steinkjer 31.12.22/30.03.23

Bjørn Kalmar Aasland
kommunedirektør